

SNAŽNIJI, BOLJI, ZAJEDNO
KAKO TO URADITI

SADRŽAJ

- NAŠA PONAŠANJA
- UVOD
- VAŽNOST KODEKSA I KAKO FUNKCIONIŠE
- KAKO PODRŽAVAMO KODEKS
- NAŠI LJUDI
- NAŠA KOMPANIJA
- NAŠI KUPCI I DOBAVLJAČI
- NAŠE ZAJEDNICE

DODATNE INFORMACIJE

Koristite ovo dugme da biste saznali više informacija o ovoj temi.

PITANJA I ODGOVORI

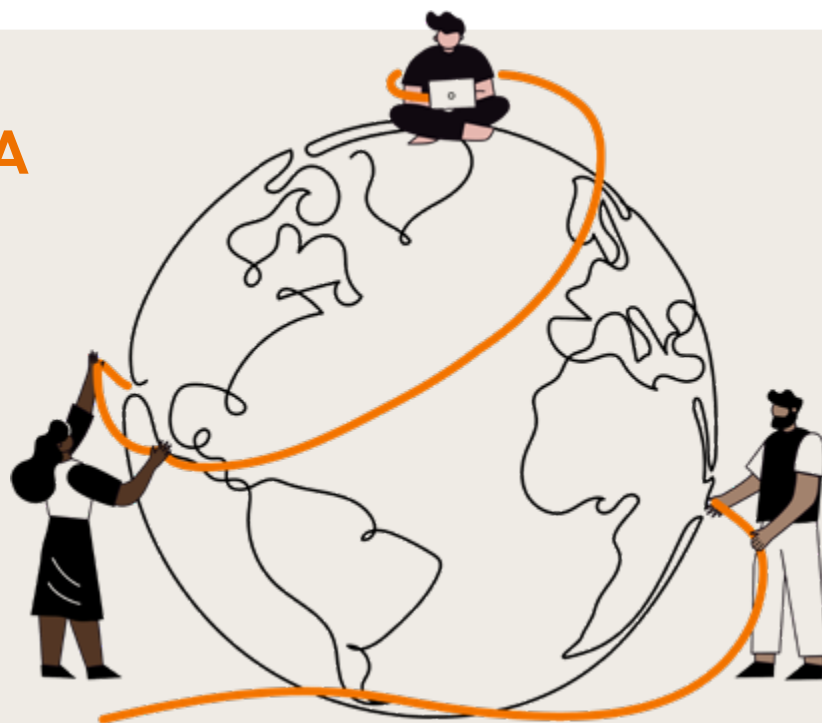
Ovdje možete da pronađete više pitanja i odgovora kao smjernice.

PRIJAVLJIVANJE

Kliknite ovu ikonu za detalje kako da prijavite.

NAŠA PONAŠANJA

Počnite od
klijenta

Suradnja
sa svrhom

Preuzmite odgovornost
sa samopouzdanjem

Budite autentični,
uključite sve

Gradimo
budućnost

Počnite od klijenta

- Klijent je početna tačka svega šta radimo
- Potrudite se razumijeti klijente
- Budite rigorozniji u svojim odabirima – budite znatiželjni, postavljajte pitanja, koristite činjenice i podatke, tražite alternativne poglede da testirate svoj način razmišljanja
- U donošenju odluka kombinirajte podatke i uvide te svoje instinkte i iskustvo
- Kvalitetno obavljajte svoj posao

Suradnja sa svrhom

- Podijelite svoje znanje i iskustvo s drugima
- Slušajte i poštuju stručnost svojih kolega
- Utičite, nemojte diktirati
- Vjerujte drugima – ne morate sve kontrolirati
- Uravnotežite lokalne planove sa potrebama IMB-a (imajte na umu širu sliku)
- Takmičite se vani, a ne unutra

Preuzmite odgovornost sa samopouzdanjem

- Budite odgovorni i pozivajte druge na odgovornost
- Ispunite ono šta ste obećali
- Uvijek ostanite fokusirani na dogovorene prioritete
- Ne zabrinjavajte se stvarima koje više nisu važne
- Postavljajte konstruktivne izazove i budite otvoreni da se i vama postavljaju pitanja
- Nemojte kriviti druge

Budite autentični, uključite sve

- Odvojite vrijeme da biste ljudima zaželjeli dobrodošlicu
- Priznajte i cijenite kvalitete koje imaju drugi
- Vodite računa jedni o drugima – bez izuzetaka
- Slavite razlike kao snagu
- Pokažite svoj autentični identitet
- Unesite iskrenost, otvorenost i poniznost u teške razgovore

Gradimo budućnost

- Predvidite buduće prilike i izazove
- Budite uvijek korak ispred
- Pronađite balans između dugoročnih i kratkoročnih rezultata
- Radite na poboljšanju stvari
- Prihvatite promjene i pozdravite inovacije – budite spremni isprobati nove stvari i spremni učiti iz neuspjeha

Temeljni način razmišljanja

Sve što radimo počinje od klijenata – tu smo zbog njih

Poznavanje klijenata je ključ za ostvarenje uspjeha u udučnosti

Dobre odluke donose se kombiniranjem podataka, uvida i iskustva

Temeljni način razmišljanja

Dio mog posla je pomoći drugima da budu uspješni

Ne moram sve kontrolirati

Suradnja s drugima će donijeti bolje rezultate za sve nas

Temeljni način razmišljanja

Predanost je obaveza

U redu je ukazati na problem

Kada uradim pravu stvar, moj doprinos će biti pravedno ocijenjen

Temeljni način razmišljanja

Dobrodošao/la sam

Cijenjen/na sam

Što smo različiti, to će naše poslovanje biti jače

Temeljni način razmišljanja

Vjerujem u naš uspjeh

Važno je isprobavati nove stvari

Učenjem iz neuspjeha i problema učimo kako da budemo uspješni

POŠTOVANI KOLEGE

ODGOVORNO PONAŠANJE JE KLJUČNO DA BISMO ODRŽALI GLOBALNU REPUTACIJU KAO PARTNER I POSLODAVAC. KAO ŠTO KAŽEMO KADA GOVORIMO O VRIJEDNOSTIMA: "PONOSNI SMO NA ONO ŠTO RADIMO I KAKO TO RADIMO. ODGOVORNO I POŠTENO PONAŠANJE POMOGLA NAM JE DA STVORIMO I ODRŽIMO USPJEŠNO POSLOVANJE."

Složeni izazovi sa kojima se suočavamo na našem tržištu i u svijetu znači da smo pod stalnim nadzorom. Možda radimo na kontraverznom tržištu, ali način na koji radimo nikada neće biti takav.

Kolektivna i individualna djela mogu da imaju značajan uticaj na našu reputaciju kod potrošača, kupaca, dioničara, zajednica i vlada. U svijetu koji je sve povezaniji, nikada nije bilo važnije da se osigura da se sve naše aktivnosti sprovode pošteno do kraja.

Naš revidiran Kodeks ponašanja (Kodeks) je suštinski bitan za našu dugoročnu održivost i postavlja standarde odgovornog ponašanja koje svi moramo da slijedimo u svakom odjeljenju kompanije Imperial Brands. Vaša posvećenost standardima koji su postavljeni u kodeksu su od ključnog značaja za našu poslovnu strategiju, stoga vas molimo da pročitate kodeks i obavezno shvatite šta se od vas očekuje.

Stefan Bomhard
Izvršna direktorica

ZAJEDNO RADIMO JAČE I BOLJE

Posao smo izgradili tako što zajedno radimo jače i bolje.

Naše vrijednosti su baza kodeksa. Zajedno, vrijednosti i kodeks nam pomažu da ispravno odlučimo. Kodeks nam pomaže da se nosimo sa situacijama koje mogu da pokrenu etička i pravna pitanja.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

VAŽNOST KODEKSA I KAKO FUNKCIONIŠE

POŠTOVANJE KODEKSA

Od svih naših ljudi se očekuje da poštuju kodeks. Očekujemo da ljudi koji rade sa nama budu upoznati sa kodeksom i da ga poštuju kada djeluju u naše ime.

Poglavlja kodeksa su: **Naši ljudi**, **Naša kompanija**, **Naši kupci i dobavljači** i **Naše zajednice**.

NAŠE ODGOVORNOSTI

Svako od nas ima ulogu koju mora da odigra u stvaranju radnog okruženja koje promoviše integritet, timski rad i povjerenje. Svako od nas je odgovoran za:

- Poštovanje zakona i kodeksa, odgovorno, pošteno djelovanje u dobroj vjeri
- Pošteno ophođenje i sa poštovanjem prema svima, poticanje otvorene komunikacije i razmišljanje i o tome kako naše odluke utiču na druge
- Stvaranje povjerenja postavljajući pitanja, razgovarajući o problemima i prijavama.

ODGOVORNOSTI LINIJSKOG MENADŽERA

Ako ste linijski menadžer:

- Podijelite i objasnite kodeks
- Pobrinite se da ljudi razumiju kodeks
- Budite uzor tako što ćete poštovati kodeks
- Potaknite ljude da postavljaju pitanja, izlože probleme i prijavljuju. Kada to čine, morate pažljivo da slušate i djelujete na odgovarajući način.

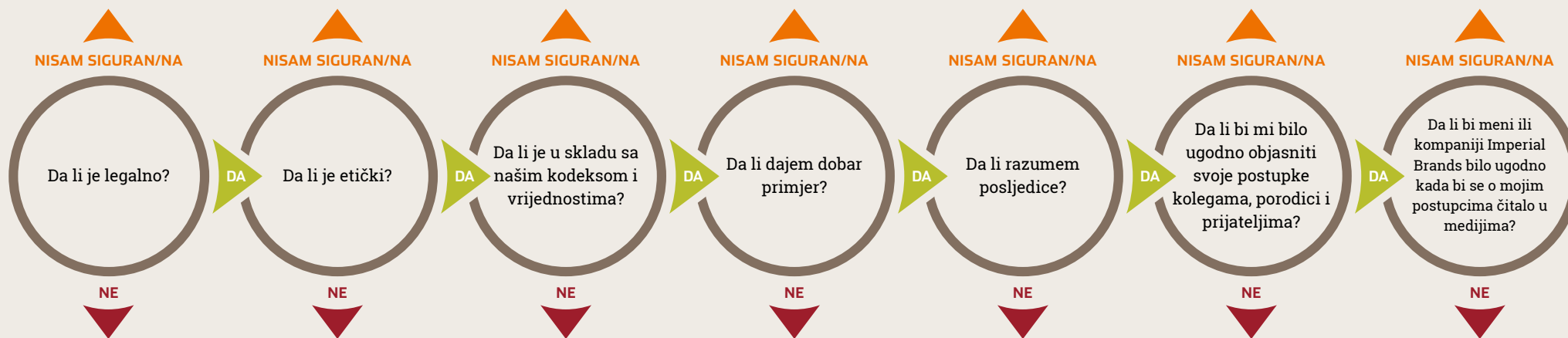
**BUDITE
AUTENTIČNI,
UKLJUČITE SVE**

**Unesite iskrenost,
otvorenost i poniznost u
teške razgovore**

ETIČKO ODLUČIVANJE

Važno je da donosimo odluke kojima možemo da se ponosimo. Ako niste sigurni kako da djelujete u određenoj situaciji, zapitajte se:

Ako niste sigurni, zatražite pomoć: Razgovarajte sa linijskim menadžerom, pravnom službom ili grupom

Ne, nemojte to raditi: To bi moglo da ima ozbiljne posljedice. Zatražite savjet i smjernice

VAŽNOST TRAŽENJA POMOĆI I PRIJAVLJIVANJA

Razmjenom mišljenja i briga možemo da budemo inovativni, bolji i efektivniji. Ako ljudima govorimo o nesigurnim uslovima ili neprimjerenom ponašanju, možemo da smanjimo rizike i riješimo probleme i tako stvorimo bolje, sigurnije radno okruženje.

Ako sumnjate da je došlo do kršenja zakona ili kodeksa, morate da podijelite svoje brige. Možete razgovarati sa:

- Linijskim menadžerom
- Ljudskim resursima
- Rukovodstvom
- Pravnom službom ili grupom
- Sekretarom kompanije.

Ako vam nije ugodno prijavljivati nekome unutar kompanije, **svoje brige možete da podijelite neovisno putem našeg servisa za prijave.**

BEZ TOLERANCIJE PREMA ODMAZDI

Ne tolerišemo odmazdu prema pojedincu koji otkrije stvarno ili sumnjivo kršenje kodeksa ili pomaže u istrazi. Odmazda može da dovede do disciplinskog postupka sve do otpuštanja, uključujući i otpuštanje.

POGLAVLJE: KAKO PODRŽAVAMO KODEKS

RUKOVODSTVO

Imamo integrirani pristup rukovodstvu koji je usklađen sa modelom „tri linije obrane.” Pružamo smjernice, obuku i alate koji pomažu svima nama da poštujemo kodeks, naše pravilnike i standarde, kao i zakone i propise koji utiču na nas.

Naš Sekretar tvrtke odgovoran je za nadzor rukovodstvenih struktura, kontrola i aktivnosti grupe. Uz podršku našeg rukovodstva, Sekretar tvrtke radi sa “drugom linijom odbrane”, centrima izvrsnosti za pružanje jasnoće razumijevanja u

cijeloj grupi sa ciljem sprovođenja dobrog poslovnog i individualnog ponašanja širom Grupe.

**PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM**

**Budite odgovorni i
pozivajte druge na
odgovornost**

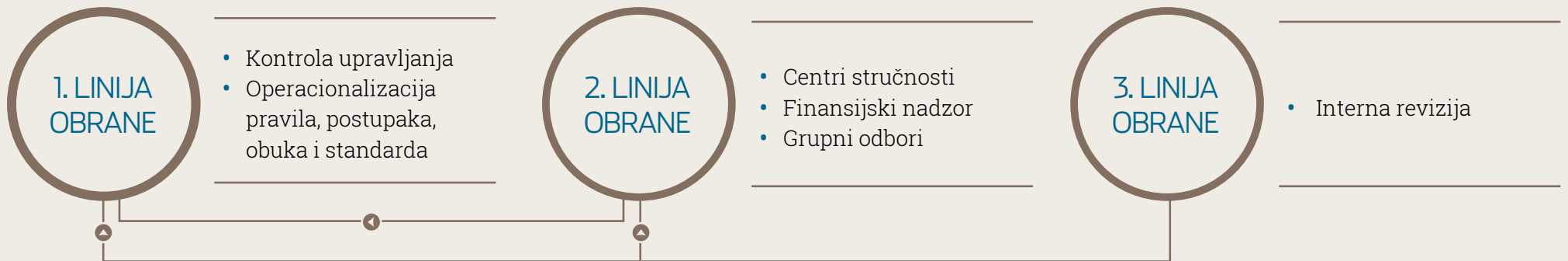
ISTRAGE

Uspostavili smo procese koji osiguravaju da se brige obrađuju dosljedno širom kompanije. Sve istrage se sprovode u skladu sa našim pravnim obavezama i štitimo poverljivost kada je to moguće.

DISCIPLINSKE MJERE

Pojedinci uključeni u kršenje kodeksa mogu da budu disciplinski kažnjeni sve do otpuštanja, uključujući i otpuštanje. Kršenja zakona takođe mogu da budu povod za kazne koje odredi sud ili drugo državno tijelo.

Kodeks ponašanja: Postavlja standarde poslovne prakse u okviru koje se obavljaju sve naše uloge

SNAŽNIJI, BOLJI, ZAJEDNO

SA NAŠIM LJUDIMA

IMAMO JAK UTICAJ NA LJUDE SA KOJIMA RADIMO. UVIJEK NASTOJIMO DA IZGRADIMO RADNO OKRUŽENJE KOJE PROMIVIŠE INTEGRITET, TIMSKI RAD, RAZNOLIKOST I POVJERENJE.

- 10** | Poštovanje raznolikosti i uključenosti i sprečavanje uznemiravanja
- 11** | Promovisanje sigurnog i zdravog radnog okruženja
- 12** | Poštovanje ljudskih prava
- 13** | Odgovorno korišćenje društvenih medija

LJUDI SU LJUDI

Poštujemo svakoga onakav kakav jeste i što može, bez obzira na dob, rasu, porijeklo, pol, seksualnu orijentaciju, invaliditet, politička stanovišta, religiju, bračni status, fizičko ili psihičko zdravlje ili drugi pravno zaštićeni status.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

POŠTOVANJE RAZNOLIKOSTI I UKLJUČENOSTI I SPREČAVANJE UZNEMIRAVANJA

PREMA SVAKOME SE OPHODIMO POŠTENO I SA POŠTOVANJEM. PREPOZNAJEMO POJEDINCE ONAKVE KAKVI JESU I PREMA ONOME ŠTO MOGU DA URADE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Ako zajedno radimo jače i bolje, to znači da međusobno poštujemo stavove i mišljenja. Ne radi se samo o usaglašenosti; mi to radimo zato što je to ispravno. Povezivanje različitih timova može da potakne inovaciju i učinak tako da se izazovu stanovišta.

ŠTO RADIMO

- Stvaramo radno okruženje koje omogućava jednake prilike tako da se naši ljudi zapošljavaju pošteno, sigurno i u skladu sa važećim zakonima i propisima o zapošljavanju
- Sarađujemo sa radničkim savjetima, sindikatima i udruženjima u zemljama u kojima postoje
- Pokazujemo poštovanje za druge i cijenimo njihovu vrijednost bez obzira na kulturu, vjerovanja i načine života.

**BUDITE
AUTENTIČNI,
UKLJUČITE SVE**

Priznajte i cijenite kvalitete koje imaju drugi

ŠTO NE RADIMO

- Ne diskriminiramo
- Ne prihvaćamo niti doprinosimo bilo čemu što isključuje pojedinca ili grupu
- Ne uznemiravamo, zlostavljamo niti se ponašamo grubo, zastrašujuće, zlonamjerno ili pogrdno
- Ne izbjegavamo prijaviti kada se prema drugima loše postupa.

PREVAZILAŽENJE STANDARDA

Naši standardi očuvanja okoliša, zdravlja i sigurnosti često prevazilaze zakonske zato što želimo da pružimo najbolju brigu za svoje ljude.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

PROMOVISANJE SIGURNOG I ZDRAVOG RADNOG MJESTA

ŽELIMO ZDRAVO, SIGURNO I PRODUKTIVNO RADNO OKRUŽENJE ZA SVE NAŠE LJUDE, POSLOVNE PARTNERE, POSJETIOCE I ZAJEDNICE U BLIZINI.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Briga o nama samima i drugima uključenima u posao je važna. To je ispravna stvar i stvara pozitivno radno okruženje.

ŠTO RADIMO

- Preuzimamo odgovornost za zdravlje, sigurnost i dobrobit nas samih i poštujemo isto kod drugih
- Poštujemo sve postupke zaštite zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu čak i ako su stroži od lokalnih i zakonskih zahtjeva
- Prijavljujemo kada svjedočimo ili sumnjamo na bilo koju vrstu sigurnosnog problema (npr. nesretni slučaj, incident, bliski promašaj ili kršenje), upotrebu droga, zloupotrebu ili nasilno ponašanje.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Budite odgovorni i pozivajte
druge na odgovornost

ŠTO NE RADIMO

- Ne dolazimo na posao pod uticajem droga ili alkohola niti štitimo one koji to rade
- Ne tolerišemo niti učestvujemo u nasilnom, prijetećem ponašanju niti fizičkom zastrašivanju
- Ne djelujemo na bilo koji način koji bi mogao ugroziti naše zdravlje i sigurnost ili zdravlje i sigurnost drugih.

ISPRAVAN IZBOR

P: U postupku smo uspostavljanja partnerstva sa novim dobavljačem, ali brinemo se da su njihovi radni uslovi ispod nivoa koji očekujemo. Dobavljač nam je dao obećanje da će napraviti sve neophodne izmjene ako potpišemo ugovor. S obzirom na obećanje, da li da nastavimo?

O: Od dobavljača očekujemo da se prema radnicima ophode pošteno i da se pridržavaju naših standarda i zakona. Taj dobavljač možda nije pogodan poslovni partner. O ovim pitanjima treba da razgovarate sa linijskim menadžerom, odjeljenjem Grupe za nabavu i pravom službom.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA

MI POŠTUJEMO SIGURNOST, DOSTOJANSTVO I DOBROBIT NAŠIH LJUDI I ONIH KOJI PODRŽAVAJU NAŠU KOMPANIJU.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Poštujemo ljudska prava tokom našeg rada i očekujemo da naši poslovni partneri rade isto. To ograničava rizik od srozavanja ugleda i poboljšava partnerske odnose. Od dobavljača i odgovarajućih organizacija zahtijevamo da poštuju međunarodne standarde rada ili da ih prevazilaze.

Poštovanje ljudskih prava je važno za naše ljude, našu spoljnu reputaciju, održivost našeg lanca nabave i našu radnu dozvolu. Poštujemo najosnovnija ljudska prava, uključujući zabranu rada djece, zabranu prisile na rad i slobodu udruživanja.

ŠTO RADIMO

- Brinemo za zdravlje, sigurnost, dostojanstvo i dobrobit naših ljudi
- Slijedimo naše postupke i smjernice kod zapošljavanja
- Uzimamo ljudska prava u obzir kod potencijalnih novih investicija i zajedničkih poduhvata
- Saradujemo sa našim dobavljačima da bismo unaprijedili standarde lanca nabave.

BUDITE
AUTENTIČNI,
UKLJUČITE SVE

Slavite razlike kao snagu

ŠTO NE RADIMO

- Ne zapošljavamo osobe mlađe od 15 godina ili osobe koje prema lokalnim standardima nemaju dovoljno godina za zaposlenje ili su u godinama kada je školovanje obavezno - štagod da je više
- Ne zapošljavamo osobe mlađe od 18 godina na poslovima koji su opasni
- Ne izbjegavamo prijaviti ako naiđemo na kršenje ljudskih prava.

ISPRAVAN IZBOR

P: Ja i prijatelji smo veoma aktivno na društvenoj mreži. Objavljujemo slike i izvještaje o svojim putovanjima i avanturama. Sljedeći tjedan poslovno putujem na konferenciju. Da li mogu da objavim slike i izvještaje tokom svog putovanja?

O: Možete da objavljujete novosti o svom putovanju i što radite u slobodno vrijeme tokom putovanja, ali ne smijete komentirati sadržaj konferencije niti pokazivati slike sebe na mjestima na kojima je naša kompanija negativno predstavljena.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

ODGOVORNO KORIŠĆENJE DRUŠTVENIH MEDIJA

DRUŠTVENE MEDIJE KORISTIMO ODGOVORNO KAKO BISMO PREDSTAVILI ONO NAJBOLJE ŠTO MI I KOMPANIJA IMAMO DA PONUDIMO.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naš ugled zavisi od odgovornog i poštenog djelovanja. Društveni mediji mogu da nam pomognu kod dijeljenja informacija o kompaniji, našim položajima, našem brendu i proizvodima. Međutim, jednostavna greška može veoma brzo da negativno djeluje na naš ugled.

ŠTO RADIMO

- Oprezno predstavljamo sebe i našu kompaniju na pozitivan način kako bismo zaštitili naše vrijednosti i naš ugled
- Pravimo razliku između privatne i poslovne komunikacije
- Predstavljamo se kao zaposlenici kada garantujemo za našu kompaniju ili proizvode
- Pridržavamo se naših smjernica za društvene medije.

POČNITE OD
KLIJENTA

Klijent je početna tačka
svega šta radimo

ŠTO NE RADIMO

- Ne dopuštamo da vrijeme provedeno na društvenim medijima ometa naš rad
- Ne iznosimo negativne ili lažne izjave koje mogu da se protumače kao kršenje zakona
- Ne predstavljamo kompaniju na platformama za društvene medije osim ako nam nije dozvoljeno da to radimo na službenim računima kompanije na društvenim medijima, npr. Twitter
- Ne objavljujemo povjerljive, privatne ili vlasničke informacije o našoj kompaniji, kupcima, dobavljačima ili kolegama
- Ne objavljujemo ništa što djeluje kao da je potvrđeno od strane ili u ime kompanije ako nije
- Ne koristimo medije da bismo prodavali ili reklamirali naše proizvode osim ako to ne dopuštaju lokalni zakoni ili propisi i Group Digital.

SNAŽNIJI, BOLJI, ZAJEDNO

SA NAŠOM KOMPANIJOM

VJERUJEMO U POVJERENJE, PRAVEDNOST I
POŠTENJE, A SVE ŠTA RADIMO TO I POKAZUJE.

- 15 | Osiguravanje tačnosti evidencija i objava kompanije
- 16 | Upotreba sredstava kompanije
- 17 | Intelektualno vlasništvo
- 18 | Izbjegavanje sukoba interesa
- 19 | Zaštita ličnih informacija
- 20 | Uspješno upravljanje informacijama
- 21 | Održavanje poverljivosti informacija
- 22 | Upravljanje sigurnošću informacija
- 23 | Izbjegavanje insajderskog trgovanja

ISPRAVAN IZBOR

P: Sada je posljednja sedmica perioda izvještavanja. Da bismo prijavili izvrstan rezultat, mogu li sada da zabilježim prodaju koja će biti fakturisana i isporučena tek sljedeće sedmice?

O: Ne. Troškovi i prihod treba da se bilježe u tačnim periodima. Prodaja nije zvanično dovršena dok nema dokaza o prodajnom ugovoru, dokaz da je roba prošla i dok ne može da se odredi i naplati prodajna cijena. Do tada bi bilo lažno predstavljanje da se ta prodaja uključi.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

OSIGURAVANJE TAČNOSTI EVIDENCIJA I OBJAVA KOMPANIJE

ISKRENO, TAČNO I OBJEKTIVNO IZVJEŠTAVAMO I BILJEŽIMO SVE NAŠE
FINANSIJSKE I NE-FINANSIJSKE INFORMACIJE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Imati iskrenu i potpunu finansijsku i poslovnu evidenciju znači da možemo donositi bolje poslovne odluke, štititi sredstva i ispunjavati zakonske i regulatorne zahtjeve. Lažiranje zapisa i računa ili lažno predstavljanje činjenica čine prevaru.

ŠTO RADIMO

- Iskreni smo i tačni u svim izvještajima, objavama, prognozama i analizama
- Poštujemo sve zakone, spoljne zahtjeve za računovodstvo i postupke kompanije za izvještaje
- Izbjegavamo transakcije u gotovini kada je god moguće. Ako nema alternative, pobrinite se da su gotovinske transakcije odobrene, propisno zabilježene i dokumentovane
- Iskreni smo kod prijave i odobravanja zahtjeva za putovanje i troškove
- Osiguravamo da su sve ugovorne obaveze koje preuzimamo u ime kompanije propisno odobrene
- Postavljamo pitanja o tačnosti i potpunosti finansijskih izvještaja.

POČNITE OD
KLIJENTA

Kvalitetno obavljajte
svoj posao

ŠTO NE RADIMO

- Ne pripremamo i ne podnosimo netačne informacije
- Ne pravimo neiskrene ili lažne unose u izvještajima ili evidenciji
- Ne predstavljamo pogrešno svrhu bilo koje transakcije
- Ne kreiramo neevidentirane niti neispravno opisane fondove
- Ne prodajemo, prenosimo niti raspoložemo sredstvima kompanije bez prethodnog odobrenja i prikladne dokumentacije
- Ne preuveličamo lažno ili premještamo prodajne količine ili profit između dva perioda izvještavanja
- Ne mijenjamo nepropisno niti oštećujemo evidenciju kompanije
- Ne dajemo informacije o našim transakcijama koje bi omogućile kupcu ili dobavljaču da pripremi netačne ili lažne finansijske izvještaje.

ISPRAVAN IZBOR

P: Radim kao knjigovođa i jedan od ključnih zadataka mi je da organizujem plaćanje faktura. Svakog mjeseca plaćam usluge konsultantske kompanije, ali nisam siguran da nam ta kompanija pruža bilo kakve proizvode ili usluge. Treba li da nastavim plaćati te usluge?

O: Plaćanje usluga koje ne primamo znači da se sredstva kompanije nepropisno koriste. Osobu koja odobrava plaćanje morate upitati koja je svrha toga. Ako ne dobijete zadovoljavajući odgovor, treba da razgovarate sa linijskim menadžerom i možda će biti potrebno da razgovarate sa osobom iz finansija.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

UPOTREBA SREDSTAVA KOMPANIJE

OSIGURAVAMO PROPISNU I PRIKLADNU UPOTREBU SREDSTAVA KOMPANIJE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Sredstva kompanije uključuju novac kompanije, informacione sisteme (npr. laptope i telefone), opremu (npr. vozila), objekte, informacije, intelektualno vlasništvo i vrijeme kompanije. Ta sredstva nam se dostavljaju za svrhe poslovanja. Neprikladna upotreba sredstava kompanije ima direktan uticaj na profitabilnost našeg poslovanja.

ŠTO RADIMO

- Koristimo sredstva kompanije na način koji je prikladan, razuman i zakonit
- Pazimo da novac kompanije trošimo u najboljem interesu kompanije
- Poštujemo pravila kompanije vezana za putovanja i troškove
- Shvatamo da rad koji obavljamo za kompaniju pripada kompaniji
- Tačno prijavljujemo naše korišćenje vremena kompanije
- Samo razumno i dopušteno koristimo informacione sisteme kompanije kao što su e-mail ili telefoni
- Poštujemo imovinu i sredstva koja pripadaju drugim organizacijama kao što su naši poslovni partneri
- Prijavljujemo kada uočimo da se sredstva kompanije koriste neispravno.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Postavljajte konstruktivne izazove i budite otvoreni da se i vama postavljaju pitanja

ŠTO NE RADIMO

- Ne koristimo sredstva kompanije na način koji bi mogao da kompromitira naše poslovanje
- Ne koristimo sredstva kompanije za ličnu dobit.

ISPRAVAN IZBOR

P: Razvili smo novi proizvod koji će uskoro biti pušten. Proizvod je nastavak linije jednog od naših postojećih međunarodnih brendova. Znam da imamo prava na taj brend pa da li je potrebno da se obave pravne provjere?

O: Da. Čak i ako koristite ime brenda koji već posjedujemo, vaš novi proizvod može da sadrži nove elemente kao što su logotipovi, slike ili varijante naziva što može da povredi prava i imovinu drugih. Provjerite razvoj svih novih proizvoda ili promocija sa IP-om Grupe unutar pravnog odjeljenja Grupe.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

ŠTITIMO NAŠE INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO I POŠTUJEMO PRAVA DRUGIH NA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naše robne marke, prava na dizajn, patenti, autorska prava i povjerljive poslovne informacije štite rezultate našeg napornog rada i daju nam prednost pred konkurencijom. Ako se naša intelektualna vlasništva zloupotrebljavaju, oštećuju se naši interesi i interesi naših kupaca.

ŠTO RADIMO

- Štitimo intelektualno vlasništvo i prijavljujemo “plagijate”, sumnjive krivotvorene proizvode ili druge predmete koji mogu da povrede prava intelektualnog vlasništva
- Poštujemo prava drugih na intelektualno vlasništvo
- Osiguravamo da smo mi vlasnik prava imovinskog vlasništva za materijale i proizvode koje mi proizvodimo ili razvijamo.

**SURADNJA SA
SVRHOM**

Slušajte i poštujujte stručnost svojih kolega

ŠTO NE RADIMO

- Ne koristimo imena, robne marke ili druge elemente dizajna koje kupci mogu da povežu sa drugima kada prodajemo, reklamiramo ili promoviramo svoje proizvode
- Ne koristimo tehnologiju, uključujući softver, koja može da povredi prava drugih na intelektualno vlasništvo.

ŠTO ČINI SUKOB?

Sukobi interesa mogu da nastanu iz raznih situacija, uključujući:

- Partnera, člana porodice ili bliskog rođaka zapošljava naš konkurent, dobavljač ili kupac
- Ljubavni odnos uključuje zaposlenika i njegovog ili njenog linijskog menadžera
- Između rođaka postoji linija izvještavanja
- Zaposlenik, partner, član porodice ili bliski rođak ima finansijski interes prema aktualnom ili potencijalnom konkurentu, dobavljaču ili kupcu
- Honorarni posao se nameće ili uzrokuje probleme u sposobnosti zaposlenika da radi svoj posao.

Ako imate bilo koji razlog da vjerujete da jeste ili možete biti u položaju u kojem može da dođe do sukoba interesa, to treba da otkrijete svom linijskom menadžeru.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

IZBJEGAVANJE SUKOBA INTERESA

DJELUJEMO POŠTENO I TRANSPARENTNO, DIJELIMO INFORMACIJE O ODNOSIMA, FINANSIJSKIM INVESTICIJAMA, HONORARNIM ZAPOSLENJIMA I DRUGIM PRILIKAMA KOJE MOGU DA UTIČU NA NAŠE POSLOVANJE NA BILO KOJI NAČIN.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Privatni odnosi i sukobi interesa mogu da utiču na našu sposobnost da donesemo odluke koje su u najboljem interesu kompanije.

ŠTO RADIMO

- Izbjegavamo situacije u kojima privatni odnosi ili finansijski interesi utiču ili su u sukobu sa najboljim interesima naše kompanije
- Otkrivamo ili tražimo odobrenje prije bilo kakve privatne investicije koja bi mogla da bude u sukobu sa najboljim interesima kompanije
- Poštujemo postupke nabave u svim potencijalnim poslovnim prilikama ili investicijama.

**SURADNJA SA
SVRHOM**

Podijelite svoje znanje i iskustvo s drugima

ŠTO NE RADIMO

- Ne zloupotrebljavamo naš položaj – za ličnu korist ili za korist osobe sa kojom smo u privatnom odnosu
- Ne krijemo lične odnose, veze ili zaposlenja koja bi mogla da se smatraju sukobom
- Ne ignorišemo niti krijemo namjerno poslovne prilike iz kompanije.

ISPRAVAN IZBOR

P: Želio bih da pošaljem kolegini rođendanski poklon na kućnu adresu kao iznenađenje. Zatražio sam njenu privatnu adresu od ljudskih resursa, ali odbili su je dati. Rekli su mi da mi ne mogu dati njenu kućnu adresu jer bi to predstavljalo kršenje zakona o zaštiti podataka. Da li je to istina?

O: Da. Ljudski resursi nemaju odobrenje da vam daju kućnu adresu kolegice bez njenog izričitog odobrenja.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

ZAŠTITA LIČNIH INFORMACIJA

POŠTUJEMO PRIVATNE INFORMACIJE I OBRAĐUJEMO IH PAŽLJIVO I U SKLADU SA NAŠIM ZAKONSKIM OBAVEZAMA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Čuvamo privatne informacije o našim ljudima, kupcima, dobavljačima i drugima. Imamo obavezu da zaštitimo i poštujemo te informacije kako bismo osigurali da poštujemo zakone o zaštiti privatnosti podataka. Neke privatne informacije su osjetljive i mogu zakonito da se obrađuju samo sa posebnom pažnjom.

ŠTO RADIMO

- Sakupljamo ili koristimo privatne informacije samo za legitimne svrhe
- Objašnjavamo zašto su nam privatne informacije potrebne i kako će se one koristiti, tražeći saglasnost kada je potrebno
- Dijelimo privatne informacije samo ako imamo dopuštenje
- Održavamo privatne informacije sigurnima
- Ograničavamo pristup privatnim informacijama
- Održavamo privatne informacije tačnim i ažuriranim
- Brišemo ili uništavamo privatne informacije čim je to prikladno.

POČNITE OD
KLIJENTA

Kvalitetno obavljajte
svoj posao

ŠTO NE RADIMO

- Ne prenosimo privatne informacije u druge zemlje bez adekvatne zaštite
- Ne dopuštamo ljudima da rukuju privatnim informacijama osim ako ne shvataju svoje odgovornosti.

ISPRAVAN IZBOR

P: Dati su mi spisi koji sadrže dokumenta i e-mailove kolege koji je napustio posao. Većina dokumenta se čini veoma stara i beskorisna. Želim da ih odložim iako se odnose na starog kupca. Mogu li?

O: Provjerite sa kolegama i linijskim menadžerom. Ne zaboravite, morate biti sigurni da nema zakonskog ili poslovnog razloga za čuvanje dokumenta prije nego što ih odložite.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

USPJEŠNO UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

POSLOVNU EVIDENCIJU KORISTIMO ZA SAKUPLJANJE VRIJEDNIH INFORMACIJA KOJE NAM OMOGUĆAVAJU DA POKAŽEMO DA ISPUNJAVAMO SVOJE REGULATORNE I ZAKONSKE DUŽNOSTI.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Poslovna evidencija može da ima razne oblike i spremati se na razne načine, kako unutar kompanije tako i kod poslovnih partnera. Zakon, propisi i poslovne potrebe od nas nalažu da držimo evidenciju određen period zavisno od njenog sadržaja i prirode.

ŠTO RADIMO

- Pažljivo i tačno bilježimo poslovne aktivnosti za koje smo odgovorni
- Držimo informacije organizovanima, da se mogu prepoznati i da im se može pristupiti
- Osiguramo da se evidencija drži na način koji omogućava da se prikladno dijeli
- Poštujemo sve zakonske i poslovne zahtjeve za držanje evidencije
- Redovno pregledamo evidenciju i sigurno odložimo onu koja više ne mora da se čuva ili koja mora da se odloži u skladu sa zakonom (uključujući i da se poštuju pravila o zaštiti podataka)
- Poštujemo sve zahtjeve za obustavom odlaganja evidencije, uključujući kao odgovor na predstojeću parnicu ili regulatornu istragu
- Poštujemo statutarne periode zadržavanja dokumenta ili evidencije.

POČNITE OD
KLIJENTA

U donošenju odluka
kombinirajte podatke i
uvide te svoje instinkte i
iskustvo

ŠTO NE RADIMO

- Ne dijelimo poslovnu evidenciju sa ljudima koji ne treba da ih vide
- Ne čuvamo poslovnu evidenciju na mjestu na kojemu ljudi koji je trebaju ne mogu da je nađu
- Ne odlažemo poslovnu evidenciju bez prethodne provjere
- Ne ignorišemo klasifikacione oznake.

ŠTO SU POVJERLJIVE INFORMACIJE?

Primjeri povjerljivih informacija uključuju razvoj proizvoda i procesa, prodaju, marketinške i finansijske podatke, poslovne planove, promjene u višoj upravi te informacije o pripajanjima i spajanjima. Povjerljive informacije uključuju osjetljive informacije. Ako niste sigurni da li se nešto smatra povjerljivo, upitajte linijskog menadžera.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

ODRŽAVANJE POVJERLJIVOSTI INFORMACIJA

DIJELIMO POVJERLJIVE INFORMACIJE SA ONIMA KOJI MORAJU DA IH VIDE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Kreiramo, koristimo i dijelimo povjerljive informacije svakodnevno. Važno je da zaštitimo poverljivost kako bismo zaštitili naše interese, kao i interes i ugled kompanije.

ŠTO RADIMO

- Dijelimo povjerljive informacije samo sa onima koji moraju da ih znaju ili imaju pravo na njih
- Osiguramo da ljudi sa kojima dijelimo povjerljive informacije shvataju ograničenja koja se na njih odnose
- Preduzimamo dodatne sigurnosne korake ako je potrebno, npr. dobre lozinke ili šifre
- Posebno smo oprezni tokom putovanja ili na javnim mjestima
- Koristimo ugovore o poverljivosti kada dijelimo informacije sa poslovnim partnerima
- Poštujemo povjerljive informacije koje pripadaju drugima.

POČNITE OD
KLIJENTA

U donošenju odluka
kombinirajte podatke i
uvide te svoje instinkte i
iskustvo

ŠTO NE RADIMO

- Ne otkrivamo informacije koje nisu javno dostupne drugima unutar kompanije osim ako ne postoji poslovni razlog za to
- Ne otkrivamo informacije ljudima ili organizacijama van kompanije osim ako je otkrivanje potrebno za poslovne svrhe ili prema zakonu
- Ne tražimo da dobijemo ili koristimo povjerljive informacije vezane za druge ljude, uključujući konkurente, čak i ako indirektno dobijemo informacije
- Ne koristimo povjerljive informacije bivšeg poslodavca.

ISPRAVAN IZBOR

P: Imam hitan projekt i moram da uzmem neke podatke kući da bih mogao na njima da radim. Učitacu ih na privatni servis skladištenja u oblaku. Da li je to problem u pogledu sigurnosti informacija?

O: Da. Vaš provajder usluge u oblaku nema zakonsku odgovornost da štiti informacije kompanije. Ne smijete da učitate te podatke na bilo koju uslugu skladištenja u oblaku koju naša kompanija nije odobrila. Razgovarajte sa lokalnim IS menadžerom ili IS odjeljenjem Grupe.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU INFORMACIJA

INFORMACIJE O KOMPANIJI, POSLOVNIM POSTUPCIMA I SISTEMIMA DRŽIMO SIGURNIM OD ZLOUPOTREBE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Informacije o našem poslovanju, našim ljudima, kupcima, dobavljačima i poslovnim partnerima su ključne za uspjeh našeg posla i obavezno smo držati ih sigurnim tako da ih zaštitimo od gubitka ili oštećenja i neovlaštenog pristupa, upotrebe, promjene ili objave.

ŠTO RADIMO

- Štitimo informacione sisteme kompanije od neovlaštene upotrebe ili krađe
- Koristimo dobre lozinke
- Štitimo osjetljive informacije tokom putovanja ili kada ih dijelimo sa drugima
- Uvijek štitimo sigurnost naših informacija kada koristimo internetske/mrežne servise
- Dajemo pristup našim informacijama, poslovnim postupcima ili informacionim sistemima samo onima koji imaju legitimnu poslovnu potrebu za tim ili koji imaju odgovarajuće odobrenje
- Radimo sa dobavljačima koji ispravno štite naše informacije i informacione sisteme
- Prijavljujemo kada uočimo da se informacije, poslovni postupci ili informacioni sistemi koriste na neprikladan način
- Prijavljujemo gubitak osjetljivih informacija o kompaniji.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Budite odgovorni i pozivajte
druge na odgovornost

ŠTO NE RADIMO

- Ne koristimo e-mail kompanije ili internet/mrežne servise (servise u oblaku, hosting, društvene medije, itd.) na način koji bi mogao da naštetiti ugledu kompanije ili obaveže kompaniju na nešto za šta nemamo ovlašćenje
- Ne instaliramo neodobrene aplikacije niti softver na informacione sisteme kompanije
- Ne onemogućimo niti zaobiđemo sigurnosne mjere na informacionim sistemima kompanije
- Ne pristupamo, čuvamo ili dijelimo bilo šta što bi moglo da se smatra uvredljivim prema drugima ili da izloži kompaniju pravnim mjerama.

KOJI SU NEKI OD PRIMJERA INSAJDESKIH INFORMACIJA?

- Finansijski rezultati prije objavljivanja
- Sadržaj nacрта Godišnjeg izvještaja i računa
- Velike organizacione promjene
- Zatvaranja tvornica ili druge informacije o restrukturisanju
- Novosti o mogućim pripajanjima, raspolaganjima, preuzimanjima, spajanjima ili zajedničkim poduhvatima.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

IZBJEGAVANJE INSAJDESKOG TRGOVANJA

MORAMO DA OSIGURAMO DA NE KRŠIMO ZAKONE O INSAJDESKOM TRGOVANJU.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naši ljudi mogu da imaju pristup informacijama koje nisu javne o finansijskoj učinkovitosti ili budućim planovima kompanije. Ako ove informacije mogu da utiču na cijenu naših dionica ili odluke investitora, to mogu da budu "insajderske informacije". Nezakonito je koristiti insajderske informacije (ili "materijalne insajderske informacije" za kupovinu ili prodaju vrijednosnica kao što su dionice kompanije.

ŠTO RADIMO

- Čuvamo insajderske informacije unutar kompanije
- Poštujemo naša pravila o objavljivanju informacija
- Osiguramo da imamo dozvolu za trgovanje dionicama kompanije Imperial Brands (ako je potrebno).

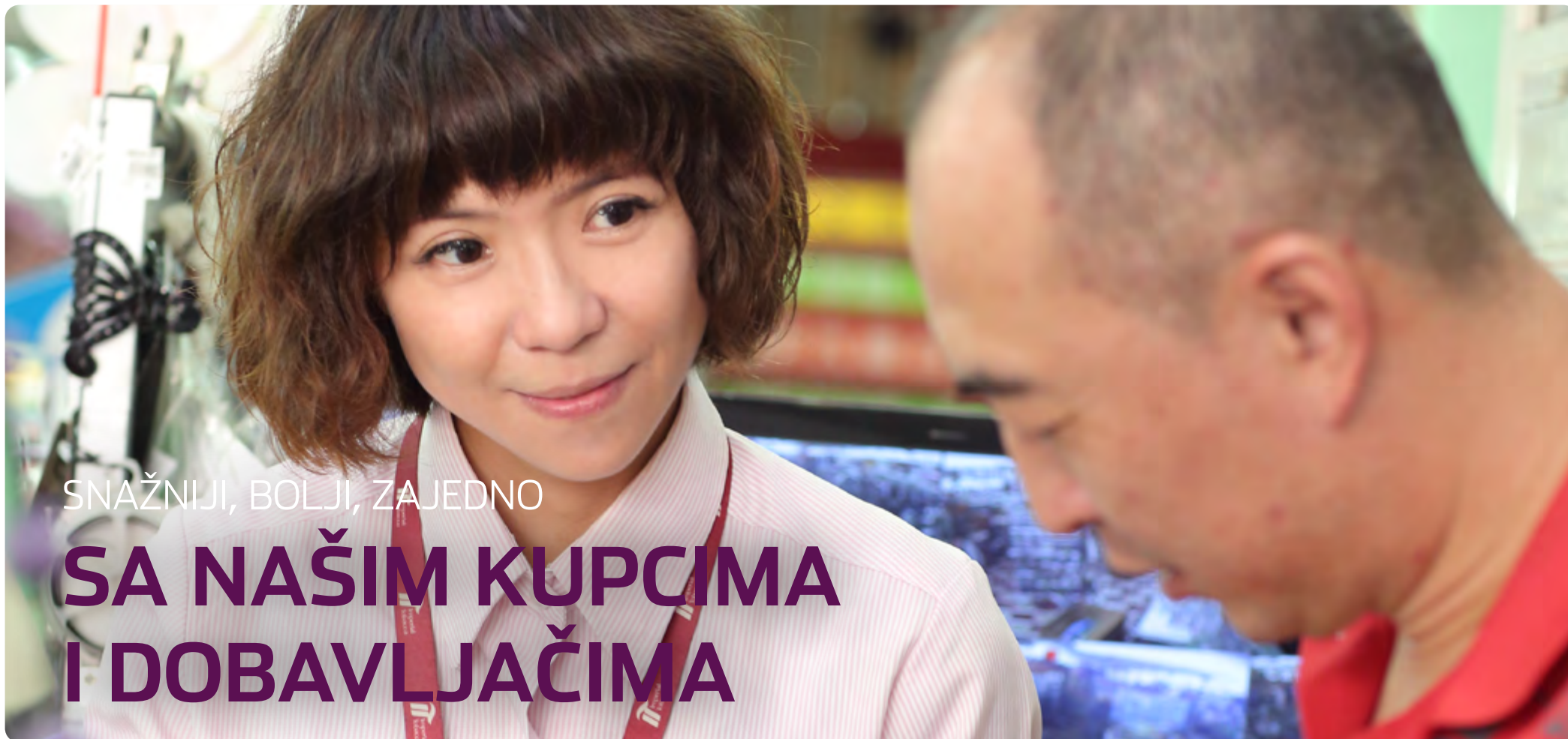
PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

U redu je ukazati na
problem

ŠTO NE RADIMO

- Ne trgujemo dionicama kompanije Imperial Brands ili drugim vrijednosnicama na bazi insajderskih informacija. Dionice uključuju "Američke depozitarne dionice" (ADS ili ADR)
- Ne savjetujemo druge, unutar ili izvan kompanije, da kupuju ili prodaju dionica na bazi insajderskih informacija
- Ne koristimo insajderske informacije vezane za druge kompanije
- Ne širimo lažne ili netačne informacije o kompaniji Imperial Brands ili drugih javnih preduzeća da bi uticali na cijenu tih dionica, što je u praksi poznato kao "zloupotreba tržišta".

SNAŽNIJI, BOLJI, ZAJEDNO

SA NAŠIM KUPCIMA I DOBAVLJAČIMA

NAŠI ODNOSI SA KUPCIMA, DOBAVLJAČIMA I POSLOVNIM PARTNERIMA TREBAJU DA BUDU OTVORENI, JAKI, POŠTENI I DA SE TEMELJE NA POVJERENJU; PRIMJENJUJEMO NAŠE VRIJEDNOSTI I STANDARDE KADA RADIMO SA NJIMA.

- 25** | Borba protiv nedopuštene trgovine
- 26** | Pošteno takmičenje
- 27** | Sakupljanje Konkurentskih Informacija
- 28** | Pružanje kvaliteta, vrijednosti i usluge
- 29** | Odgovorno puštanje u promet
- 30** | Stvaranje uspešnih partnerstva sa dobavljačima
- 31** | Borba protiv mita i korupcije
- 32** | Davanje i primanje poklona i reprezentacije
- 33** | Izbjegavanje pranja novca
- 34** | Poštovanje carinskih i poreskih uslova
- 35** | Poštovanje međunarodnih sankcija i trgovinskih ograničenja

PROIZVODI NEDOPUŠTENE TRGOVINE UKLJUČUJU...

Krijumčarenje. Legitimni proizvodi kupljeni na osnovu plaćene carine ili su oslobođeni od carine, ali su prokrijumčareni i ilegalno prodati na drugim tržištima čime se krše fiskalni i carinski zakoni. Ti proizvodi su takođe poznati kao "roba sa crnog tržišta".

Falsifikovanje. Proizvodi koji nezakonito kopiraju postojeće brendove i koji se proizvode i/ili prodaju u suprotnosti sa pravima robne oznake. Često se krijumčare i nelegalno prodaju na druga tržišta.

"Jeftini bijeli proizvodi".

Cigarete koje proizvode mali proizvođači (koji plaćaju minimalni porez u trenutku proizvodnje). Često se krijumčare i nelegalno prodaju na druga tržišta

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

BORBA PROTIV NEDOPUŠTENE TRGOVINE

PROTIVIMO SE NEDOPUŠTENOJ TRGOVINI U SVIM OBLICIMA I ZAJEDNO SA VLASTIMA ŠIROM SVIJETA POMAŽEMO DA SE SPRIJEČI PROLAZ NEZAKONITIH DUVANSKIH PROIZVODA NA LEGITIMNO TRŽIŠTE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Postoje jasni dokazi da se nedopuštenom trgovinom finansira organizovani kriminal i terorizam širom svijeta i eliminisanje toga i dalje nam je jedan od glavnih prioriteta. Mi dostavljamo samo proizvode visokog kvaliteta, a nedopuštena trgovina šteti našem ugledu i krađe se naše intelektualno vlasništvo.

ŠTO RADIMO

- Dostavljamo proizvode samo u količinama koje odgovaraju domaćoj potrošnji na ciljnom tržištu i dozvoljenim zahtjevima potrošača koji putuje
- Sarađujemo i dostavljamo proizvode samo onim kupcima koji žele raditi iskreno i pošteno, koji imaju ugled i žele poštovati naša pravila usaglašenosti za nabavu proizvoda
- Temeljno istražujemo sve slučajeve zloupotrebe proizvoda i preduzimamo odgovarajuće korake kako bismo ublažili rizik od buduće zloupotrebe
- Činimo da naši kupci budu svjesni našeg stava koji se odnosi na nedopuštenu trgovinu i njihove odgovornosti da poštuju zakon i naše standarde
- Proaktivno sarađujemo sa državnim agencijama i agencijama za sprovođenje zakona širom svijeta kako bismo omogućili obuku, podržali istrage i sproveli

SURADNJA SA SVRHOM

Slušajte i poštuju stručnost
svojih kolega

forenzičke analize zaplijenjenih duvanskih proizvoda, a takođe pružamo smjernice za inicijative u borbi protiv nedopuštene trgovine kako bismo osigurali da su preduzete mjere za zaštitu naših brendova

- Godišnje pregledamo sve podatke o kupcima.

ŠTO NE RADIMO

- Ne izlažemo sebe ličnom riziku ili opasnosti kada sakupljamo ili prijavljujemo nedopuštenu trgovinu
- Ne nastavljamo snabdjevati kupce koji su uključeni u nedopuštenu trgovinu
- Ne ignorišemo sumnju da su kupac ili dobavljač možda upleteni u zloupotrebu naših proizvoda iz legitimnog lanca nabave.

POŠTENO TAKMIČENJE

POSVEĆENI SMO TOME DA SE TAKMIČIMO POŠTENO I ISKRENO I DA SE PRIDRŽAVAMO SVIH ZAKONA O ANTIMONOPOLSKOM PONAŠANJU I TAKMIČENJU KOJI SE ODOSE NA NAŠE POSLOVANJE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Zakoni o tržišnom takmičenju su napravljeni kako bi se ohrabrilo slobodno trgovanje i zaštitilo kupce i kompanije. Premda su ovi zakoni složeni i razlikuju se od zemlje do zemlje, treba da ih poštujemo i da ih se pridržavamo. U suprotnom mogu da nastanu ozbiljne posljedice kao što su veoma velike kazne, oštećenje ugleda ili čak zatvorske kazne.

**GRADIMO
BUDUĆNOST**

**Predvidite buduće
prilike i izazove**

ŠTO RADIMO

- Osiguramo da shvatimo zakone o tržišnom takmičenju koji se odnose na naše tržište i da ih se pridržavamo
- Shvatimo i poštujemo pravila o konkurenciji i borbi protiv monopola Grupe
- Radimo i takmičimo se nezavisno od naših konkurenata
- Izbjegavamo da razgovaramo sa konkurentima o temama koje su komercijalno osjetljive, npr. cijene, uslovi trgovine i lansiranje novih proizvoda
- Ograničavamo interakciju sa konkurentima i tražimo pravni savjet prije potpisivanja bilo koje vrste ugovora sa konkurentom
- Sprovodimo visok nivo opreza na sastancima trgovinskih udruženja – čak i usputna razmjena informacija sa konkurentima može da znači kršenje zakona o tržišnom takmičenju
- Osiguramo da se odmah udaljimo sa bilo kakvih sumnjivih ili neprimjerenih razgovora koje konkurenti mogu da pokrenu i da naknadno prijavimo taj slučaj
- Ako imamo vodeću ulogu na tržištu, posavjetujte se sa našim pravnim službama u pogledu marketinških aktivnosti ili prodajnih inicijativa kao što su sniženja, promocije ili programi trgovine kako biste izbjegli zloupotrebu našeg položaja i osigurali da ostajemo dosljedni relevantnim zakonima

- Poštujte relevantne zakone o tržišnom takmičenju kod sakupljanja ili razmjene informacija. Molimo pogledajte poglavlje Sakupljanje konkurentskih informacija u Kodeks.

ŠTO NE RADIMO

- Ne koristimo nepravedno naš vodeći položaj u suprotnosti sa odgovarajućim zakonima o takmičenju
- Ne tjeramo konkurente sa tržišta niti sprečavamo ulaz novih konkurenata
- Ne sklapamo antikonkurentne ugovore sa konkurencijom, uključujući one koji:
  - Fiksiraju cijene
  - Podvaljuju tendere
  - Dijeje tržišta, kupce ili kategorije proizvoda
  - Bojkotuju dobavljača, kupca ili distributera
- Ne razmjenjujemo informacije direktno sa konkurentima ili putem posrednika bez pravnog odobrenja
- Ne ograničavamo teritorije ili grupe kupaca u kojima naši kupci ili distributeri mogu da obavljaju preprodaju, osim ako nemamo valjano opravdanje
- Ne namećemo niti ugovaramo fiksirane ili minimalne preprodajne cijene sa kupcima ili distributerima niti diktiramo njihove marže ili maksimalni nivo popusta koji mogu da ponude (osim ako od nas to ne zahtijeva lokalni zakon).

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

KOJI SU PRIHVATLJIVI IZVORI KONKURENTSKIH INFORMACIJA?

Ovo je spisak opšte prihvaćenih izvora sakupljanja podataka o konkurenciji:

- Mediji
- Internet i sajtovi kompanija
- Ugledna istraživanja tržišta
- Godišnji izvještaji
- Javni govori direktora kompanija
- Javno dostupni podaci državnih agencija
- Sakupljanje podataka na prodajnom mjestu korišćenjem elektronske opreme kompanije
- Razgovor sa kupcima (ali ne u svrhu dobijanja povjerljivih informacija koje se odnose na konkurenciju).

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

SAKUPLJANJE KONKURENTSKIH INFORMACIJA

PRATIMO KONKURENTSKO OKRUŽENJE I ANALIZIRAMO TRENDOVE KAKO BISMO RAZVILI POSLOVANJE I MOGLI DA ISPUNIMO ZAHTJEVE KUPACA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Razumijevanje okruženja u kojem radimo omogućuje nam da odgovorimo na zahtjeve naših kupaca, ali moramo osigurati da se informacije legalno sakupljaju i koriste. Razmjena informacija sa konkurentima, uključujući putem posrednika, može da bude veoma ozbiljan prekršaj zakona o takmičenju.

ŠTO RADIMO

- Sakupljamo informacije ispravno i zakonito
- Dobijamo odobrenje pravnog savjetnika, spoljnog pravnog savjetnika ili pravne službe Grupe prije razmjene podataka koja sadrži odredbe o dobijanju podataka od konkurencije ili njihovo slanje konkurenciji.

**GRADIMO
BUDUĆNOST**

Budite uvijek korak ispred

ŠTO NE RADIMO

- Ne tražimo niti prihvatamo poslovne tajne konkurenata ili druge povjerljive informacije
- Ne uključujemo se u industrijsku špijunažu ili tajno praćenje radi pristupa informacijama koje nisu javno dostupne
- Ne zapošljavamo radnike konkurencije u svrhu dobijanja povjerljivih ili komercijalno osjetljivih informacija
- Ne prilazimo kupcima ili zaposlenicima konkurencije radi dobijanja povjerljivih informacija
- Ne razmjenjujemo komercijalno osjetljive informacije niti podatke (uključujući podatke o prodaji) sa konkurentima (uključujući putem posrednika ili trećih strana) kojim bi se prekršili zakoni o takmičenju.

ISPRAVAN IZBOR

P: Pokrivam prodajno područje dok je uobičajeni predstavnik na odmoru. Dobio sam pritužbe od potrošača koji kažu da je taj predstavnik ponekad neprijatan i da ne pomaže. Možda pretjeruju, ali ne želim da ih ignorišem. Šta da radim?

O: Razgovarajte sa kolegama o svojim brigama kako biste vidjeli da li oni imaju slična iskustva sa tim potrošačima. Kada se predstavnik vrati, podijelite svoja iskustva na otvoren, iskren i činjeničan način sa njim i svojim linijskim menadžerom kako bi mogli zajedno da riješe problem.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

PRUŽANJE KVALITETA, VRIJEDNOSTI I USLUGE

DOSTAVLJAMO PROIZVODE I USLUGE VISOKOG KVALITETA KUPCIMA I POTROŠAČIMA TAKO ŠTO STALNO PREGLEDAMO I UNAPREĐUJEMO RADNE POSTUPKE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naša održivost, uspjeh i ugled zavise od naše sposobnosti da isporučimo izvanredne brendove i usluge kupcima i potrošačima.

ŠTO RADIMO

- Fokusiramo se na kvalitet svega što proizvodimo i u svemu što radimo
- Neprekidno težimo da poboljšamo efikasnost u našim poslovnim postupcima, uslugama i kvalitetu proizvoda
- Poštujemo i održavamo definisane postupke
- Osiguramo da se naši odnosi sa poslovnim partnerima, uključujući kupce, dobavljače i proizvođače treće strane, regulišu u skladu sa našim standardima
- Potičemo timski rad kako bismo poboljšali standarde radnog učinka
- Održavamo djelotvorne kontrole kako bi svako pitanje standarda ili kvaliteta bilo brzo identifikovano.

POČNITE OD
KLIJENTA

Kvalitetno obavljajte
svoj posao

ŠTO NE RADIMO

- Ne prihvatamo niti ignorišemo loše standarde
- Ne odbijamo reagovati kada uočimo problem u kvalitetu.

ISPRAVAN IZBOR

P: Zakoni o marketingu i oglašavanju na mom tržištu nisu tako strogi kao pravila IMS-a. Da li mogu da ignorišem Međunarodni marketinški standard (IMS)?

O: Ne. IMS je suštinska podrška našoj posvećenosti da odgovorno prodajemo proizvode. Ako vaše tržište ima zakone ili standarde koji su manje strogi, treba da primjenjujete IMS.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

ODGOVORNO PUŠTANJE U PROMET

NAŠI PROIZVODI SU ZA ODRASLE I MI KOMUNICIRAMO NA ODGOVORAN NAČIN SA ODRASLIM KUPCIMA O NAŠIM PROIZVODIMA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Važno nam je da odgovorno predstavljamo i oglašavamo naše proizvode na tržištu u okviru zakona, pravila, postupaka i dobrovoljnih ugovora u zemljama u kojima radimo. Primjenjujemo naš Marketinški standard (MS) za oglašavanje/promotivne materijale i aktivnosti. MS ima prednost osim ako lokalni zakon ima više zahtjeve.

ŠTO RADIMO

- Imamo jasno vidljiva zdravstvena upozorenja na svim duvanskim proizvodima
- Poštujemo MS i lokalne kulture koje postoje na našem tržištu
- Opisujemo proizvode na način koji je u saglasnosti sa svim važećim zakonima i propisima
- Potvrđujemo da su sve tvrdnje koje damo istinite i da se mogu potkrijepiti
- Osiguramo da su naši poslovni partneri posvećeni marketinškoj odgovornosti.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Kada uradim pravu stvar,
moj doprinos će biti
pravedno ocijenjen

ŠTO NE RADIMO

- Ne reklamiramo niti prodajemo duhanske proizvode osobama mlađima od 18 godina ili nepušačima
- Ne koristimo slike ili drugi sadržaj koji može da se smatra privlačnim za maloljetnike
- Ne tvrdimo da je konzumovanje duvanskih proizvoda sigurno.

PROVJERA DOBAVLJAČA

Redovno provjeravamo dobavljače pomoću objektivnih kriterijuma kao što su održivost proizvoda ili usluga, cijena, kvalitet, učinak, poverljivost i pouzdanost.

DODATNE INFORMACIJE

PITANJA I ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

STVARANJE USPEŠNIH PARTNERSTVA SA DOBAVLJAČIMA

BIRAMO I POSLUJEMO SA DOBAVLJAČIMA KOJI SVOJ POSAO VODE NA PROFESIONALAN I ETIČKI NAČIN.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naš uspjeh zavisi od uspostavljanja i održavanja otvorenog, iskrenog i poštenog partnerstva sa pouzdanim dobavljačima.

ŠTO RADIMO

- Slijedimo uspostavljene postupke za nabavu
- Pažljivo ispitamo kad biramo dobavljače kako bismo osigurali da njihovi postupci neće oštetiti naš ugled
- Osiguramo da se naši osnovni principi nalaze u ugovoru dobavljača
- Potičemo i podržavamo naše dobavljače da usvoje odgovarajuće standarde
- Ophodimo se prema dobavljačima i poslovnim partnerima pošteno i sa integritetom.

SURADNJA SA SVRHOM

Utičite, nemojte diktirati

ŠTO NE RADIMO

- Ne prihvaćamo niti ignorišemo aktivnosti dobavljača za koje sumnjamo da krše kodeks ili standarde
- Ne dopuštamo sukob interesa ili ličnu naklonost da utiču na to kako biramo ili radimo sa dobavljačima.

ŠTA JE MITO?

- Mito ne mora da bude očigledan. Može da obuhvata novac, usluge, poklone, prekomjernu ili neopravdanu reprezentaciju ili druge slične koristi (uključujući ustupke). Davanje, ponuda ili primanje bilo čega od navedenog može da se smatra mitom ako je namjera da se osigura ili zadrži poslovanje ili dobije bilo koji oblik prednosti.

KONFLIKT SREDSTAVA PODSTICAJA

- Plaćanja sredstava podsticaja su tip mita. Primjer je situacija u kojoj se državnom službeniku daje novac ili roba za vršenje (ili ubrzavanje vršenja) postojeće dužnosti.
- Isplate sredstava podsticaja nikada nisu dozvoljene, bez obzira na lokaciju, lokalne zakone i kulturu.
- Ukoliko dođe do situacije za koju vjerujete da ima potencijal da vas izloži ličnom riziku ako odbijete da isplatite sredstva podsticaja, treba odmah da podnesete prijavu.
- Ako se nađete u situaciji u kojoj je neophodno da izvršite uplatu kako biste spriječili neposrednu prijetnju po svoju sigurnost, treba to da uradite i da prijavite ovaj slučaj u pisanom obliku svom linijskom menadžeru i Sigurnosnoj službi Grupe.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

BORBA PROTIV MITA I KORUPCIJE

NE TOLERIŠEMO MITO I KORUPCIJU.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Ponosni smo na naš ugled kompanije koja ispravno posluje. Usaglašenost sa zakonima protiv mita i korupcije je obavezna, gdje god da poslujemo, a neki od zakona se mogu sprovesti i preko granica. Kršenje zakona protiv mita i korupcije je ozbiljan krivični prekršaj za pojedince i kompanije i može da dovede do velikih kazni pa čak i zatvorskih.

ŠTO RADIMO

- Dajemo “znak za uzburku” kako bismo naznačili da postoji rizik od korupcije
- Posebno smo oprezni na tržištima na kojima postoji povećan rizik od korupcije
- Posebno smo oprezni kada radimo sa državnim službenicima
- Osiguramo da su konsultanti koji rade u naše ime prošli provjere za detaljno upoznavanje, da su formalno odobreni i da su ugovorom obavezani da ispunjavaju naše standarde
- Aktivno obeshrabrujemo upotrebu mita ili podsticajnih sredstava na našim tržištima
- Prijavljujemo svaki zahtjev ili potražnju za potencijalnom isplatom za korupciju.

**GRADIMO
BUDUĆNOST**

Da zaštitimo i povećamo naš ugled u poslovanju na pravi način tako što ćemo odbiti da učestvujemo u ponašanju vezanom za korupciju ili da ga ignorišemo.

ŠTO NE RADIMO

- Ne nudimo, plaćamo, odobravamo ili prihvatamo mito bez obzira na lokalni zakon ili kulturu
- Ne nudimo, plaćamo ili odobravamo podsticajna sredstva
- Ne upuštamo se u korupcijsko ponašanje
- Ne tražimo niti dozvolimo bilo kome (npr. distributerima, konsultatima ili predstavnicima koji djeluju u naše ime) da u naše ime izvrše korupcijsko plaćanje
- Ne nudimo niti dajemo bilo šta od vrijednosti bilo kome u svrhu osiguranja, zadržavanja ili olakšavanja poslovanja (kao što je plaćanje za smanjenje poreza ili carinskih obaveza)
- Ne dovodimo sebe u opasnost da budemo oštećeni kako bismo izbjegli isplatu koja se može smatrati korupcijom
- Ne ignorišemo ili izbjegavamo prijaviti aktivnost vezanu za korupciju.

ŠTA JE "JAVNI ILI DRŽAVNI SLUŽBENIK"?

Definicija "javnog ili državnog službenika" je veoma široka i uključuje:

- Službenike i zaposlenike u svim državnim granama, uključujući lokalne i regionalne vlasti, sudije, carinike i policijske snage
- Službenike političkih stranaka, zaposlenike u političkim strankama i kandidate za političke kancelarije
- Službenike ili zaposlenike u javnim međunarodnim organizacijama
- One koji vode državna preduzeća ili rade u njima, ili u preduzećima koje kontroliše država
- Članove kraljevske porodice
- Članove porodica državnih službenika
- Ljude koji podržavaju ili utiču na državne službenike, kao što su konsultanti.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

DAVANJE I PRIMANJE POKLONA I REPREZENTACIJE

RAZMJENJUJEMO POKLONE I REPREZENTACIJE KAKO BISMO IZGRADILI DOBRONAMJERNOST U NAŠIM POSLOVNIM ODNOSIMA, A NE ZA NEKE NEDOLIČNE SVRHE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Razmjena poklona i reprezentacije nam može pomoći da izgradimo jače i bolje poslovne odnose, da pokažemo ljubaznost ili da promoviramo dobronamjernost. Ali nikada ne smijemo da ponudimo ili prihvatimo poklone ili reprezentaciju ako bi to donijelo neku obavezu ili sumnju na neko obavezivanje. Nedolična razmjena poklona ili reprezentacije mogu da se smatraju mitom.

ŠTO RADIMO

- Osiguramo da pokloni i reprezentacija budu skromni i odgovarajući i da imaju opravdanu poslovnu svrhu
- Izbjegavamo davati poklone, ustupke ili reprezentacije javnim ili državnim službenicima
- Poštujemo pravila koja su data u našim smjernicama za davanje poklona i reprezentacije bilo kojem licu ili od primanje od njega u finansijskoj godini ako prekoračuju 100 funti ili tržišni limit u vrijednosti
- Bilježimo poklone i reprezentaciju u našem registru poklona i reprezentacije.

POČNITE OD KLIJENTA

Budite rigorozniji u svojim odabirima – budite znatiželjni, postavljajte pitanja, koristite činjenice i podatke, tražite alternativne poglede da testirate svoj način razmišljanja

ŠTO NE RADIMO

- Ne nudimo niti prihvatamo gotovinu ili ekvivalente kao poklon
- Ne nudimo niti prihvatamo bilo šta što se može smatrati nezakonitim
- Ne nudimo niti prihvatamo bilo šta u vezi čega nam može biti neprijatno ako se za to sazna u javnosti ili što može da nanese štetu ugledu kompanije.

“ZNACI ZA UZBUNU” ZA PRANJE NOVCA

Posebno pazite na sumnjivu aktivnost koja može da naznači moguće aktivnosti pranja novca, kao što su kupci koji:

- Ne žele da daju lične podatke ili podatke o svom poslovanju
- Žele da plate velikom količinom gotovine
- Čine se kao da ne brinu za cijenu ili druge uslove i rokove kupovine
- Žele da im bude plaćeno na bankovni račun u zemlji koja nije njihova zemlja prebivališta ili poslovanja
- Obavljaju transakcije koje su neobične ili nedosljedne sa njihovom trgovinom ili poslovanjem ili su značajno drugačije od prijašnjih transakcija.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

IZBJEGAVANJE PRANJA NOVCA

PREUZIMAMO AKTIVNE KORAKE DA IZBJEGNEMO RIZIK OD PRANJA NOVCA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Pranje novca je proces stvaranja privida da su novčana sredstva, koja su dobijena iz kriminalnih aktivnosti zakonita ili da potiču iz zakonitog izvora. To je ozbiljna kriminalna aktivnost. Moramo da osiguramo da nas drugi ne koriste za pranje novca jer mi možemo da budemo odgovorni za to.

ŠTO RADIMO

- Slijedimo naše postupke “poznavanja kupca”
- Pripisujemo plaćanja od kupaca, distributera ili drugih kompanija ili pojedinaca sa kojima uobičajeno poslujemo i za koje smo uradili provjere detaljnog upoznavanja kao mjere opreza
- Imamo definisane postupke na lokacijama kako bismo potvrdili identitet i legitimnost rada naših kupaca
- Održavamo detaljne postupke koji sprečavaju prihvatanje bilo kog potencijalno sumnjivog plaćanja
- Naučimo kako da prepoznamo vrste transakcija koje su povezane sa aktivnostima pranja novca i prijavimo ih ako posumnjamo na njih ili ih uočimo.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

U redu je ukazati na
problem

ŠTO NE RADIMO

- Ne prihvatamo gotovinu ili ekvivalente koji su ili koji mogu da budu prihodi od kriminalnih aktivnosti
- Ne ignorišemo namjerno ili nemarno bilo koji “znak za uzbunu” koji nagovještava da je došlo do neprikladnih finansijskih transakcija.

ISPRAVAN IZBOR

P: Želim da imenujem lokalnog agenta da rukovodi našim akciznim obavezama. Da li treba da nešto uzmem u obzir prije toga?

O: Da. Odgovorni smo za ono što agenti, posrednici ili savjetnici rade u naše ime. Agent treba da bude dobro provjeren i formalno odobren. Uslovi poslovnog odnosa treba da se zabilježe, a agent, posrednik ili savjetnik mora da budu upućeni da djeluju u skladu sa kodeksom. Ako je odnos dugoročan, mogu biti potrebne provjere za potvrdu. Takođe treba da bude jasno kako će vas agent obavijestiti ako dođe do bilo kakvog problema.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

POŠTOVANJE CARINSKIH I PORESKIH USLOVA

PRIDRŽAVAMO SE CARINSKIH I PORESKIH ZAKONA I PROPISA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naši proizvodi su podvrgnuti nizu carinskih i poreskih zakona i propisa. Treba da ih shvatimo i da ih se pridržavamo.

ŠTO RADIMO

- Pridržavamo se propisa koji određuju obaveze uvoza, porez na dodatu vrijednost, akcize i slično koji se mogu plaćati u vezi sa našim proizvodima pored poreskih, obavezujućih ili drugih propisa koji uređuju oporezovane isporuke, isporuke oslobođene od carine ili isporuke sa privremenim ukidanjem poreza
- Osiguramo da je dokumentacija o uništenju i vraćanju poreza tačno popunjena, uključujući količine i vrijednosti proizvoda
- Osiguramo da je naša dokumentacija izrađena potpuno u skladu sa lokalnim poreskim i carinskim pravilima i propisima
- Osiguramo da je naš proizvod uništen u kontrolisanom okruženju i da su lokalne računovodstvene i finansijske evidencije tačno ažurirane
- Prijavljujemo sve razlike u primljenim proizvodima ili netačnosti u dokumentaciji relevantnim carinskim organima

**SURADNJA SA
SVRHOM**

Podijelite svoje znanje i iskustvo s drugima

- Iskreni smo, tačni i otvoreni u svim našim izjavama i potvrdama
- Znamo i pridržavamo se svih pravila i ograničenja koja se odnose na rad sa državnim službenicima.

ŠTO NE RADIMO

- Ne ophodimo se prema zalihama koje su odobrene za uništenje kao prema novim ili "dobrim" zalihama
- Izbjegavamo plaćanje poreza ili mijenjamo dokumenta kako bismo izbjegli plaćanje
- Ne nosimo uzorke kada putujemo u poslovne svrhe
- Ne prihvatamo ili ignorišemo bilo koje sumnjivo kršenje naših standarda o carinama i porezu.

ŠTA JE SANKCIJA?

Sankcije mogu da se razlikuju od zemlje do zemlje i da se mijenjaju tokom vremena, ali uopšteno uključuju ograničenja ili zabrane za:

- Komercijalne aktivnosti sa imenovanim pojedincima i preduzećima
- Uvoz proizvoda iz zemalja pod sankcijom
- Izvoz proizvoda u zemlje pod sankcijom
- Premještanje proizvoda kroz zemlju koja nije pod sankcijom u zemlju koja je pod sankcijom
- Finansijske transakcije i aktivnosti koje uključuju zemlju ili pojedince i preduzeća pod sankcijom u tim zemljama
- Nove investicije u zemlji pod sankcijom
- Putovanje u zemlju pod sankcijom ili iz nje
- Ograničenja mogu takođe da zahtijevaju da se dobije dozvola za određene proizvode.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

POŠTOVANJE MEĐUNARODNIH SANKCIJA I TRGOVINSKIH OGRANIČENJA

POŠTUJEMO MEĐUNARODNE SANKCIJE I TRGOVINSKA OGRANIČENJA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Ujedinjene Nacije, Evropska Unija i mnoge pojedinačne zemlje nameću stroge kontrole o izvozu i trgovini sa određenim pojedincima, preduzećima i zemljama. Kršenja mogu da dovedu do krivičnih sankcija i kazni za našu kompaniju i pojedince koji su uključeni.

Sankcije Sjedinjenih Američkih Država su naročito stroge. Građani i stanovnici SAD, kao i strani državljani koji su fizički locirani u Sjedinjenim Američkim Državama, ne smiju da se angažuju u bilo kakvim aktivnostima koje uključuju određene sankcionisane zemlje. Sankcije SAD čak zabranjuju telefonske pozive ili elektronsku poštu od strane bilo koga ko se nalazi u SAD u vezi sa vođenjem poslova u zemljama koje su pod sankcijama.

ŠTO RADIMO

- Shvatamo koje sankcije i trgovinska ograničenja mogu da budu relevantna za naše uloge i odgovornosti
- Poštujemo sankcije i trgovinska ograničenja
- Osiguramo sprovođenje provjere usaglašenosti.

**SURADNJA SA
SVRHOM**

Slušajte i poštujte stručnost svojih kolega

ŠTO NE RADIMO

- Ne prihvaćamo ili ignorišemo bilo kakvu sumnju na kršenje međunarodnih sankcija ili trgovinskih ograničenja
- Ne zaboravimo provjeriti da li se primjenjuju sankcije ili trgovinska ograničenja.

SNAŽNIJI, BOLJI, ZAJEDNO

SA NAŠIM ZAJEDNICAMA

POŠTUJEMO NAŠU ŽIVOTNU SREDINU I ZAJEDNICE U KOJIMA ŽIVIMO I RADIMO. NASTOJIMO DA PRIMIJENIMO SVOJE VRIJEDNOSTI ŠIROM NAŠIH ZAJEDNICA KAKO BISMO POMOGLI DA SE ZAŠTITI ŽIVOTNA SREDINA I DA DAMO POZITIVAN DOPRINOS DRUŠTVU.

- 37 | Poštovanje životne sredine
- 38 | Doprinos unutar naših zajednica
- 39 | Rad sa državom i političkim organima
- 40 | Komunikacija sa investitorima, analitičarima i medijima

ISPRAVAN IZBOR

P: Mala lokalna preduzeća su se nedavno žalila na mirise koji dolaze iz naše fabrike koja je smještena u blizini. Mi ne osjećamo ništa neuobičajeno. Da li da ignorišemo njihove pritužbe?

O: Ne. Odgovorni smo da odgovorimo na sve pritužbe naših susjeda i da ih istražimo. Treba da identifikujete osobe na lokaciji koje su odgovorne za ekološko upravljanje i njima da objasnite situaciju. Oni će ispitati situaciju u skladu sa našim standardima i smjernicama i dati prikladan odgovor.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

POŠTOVANJE ŽIVOTNE SREDINE

ŽELIMO DA UVEDEMO EKOLOŠKI ODRŽIVIJE NAČINE RADA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Svi imamo ulogu u smanjivanju uticaja na životnu sredinu i smanjenje uticaja na klimatske promjene. To pomaže da se na najbolji način iskoriste ograničeni resursi i da se podrži radna djelotvornost kao i troškovi upravljanja.

ŠTO RADIMO

- Poštujemo i primjenjujemo naše ekološke smjernice i standarde
- Favorizujemo upotrebu obnovljivih materijala i razvoj ekološki prikladne ambalaže, proizvoda i načina rada, a istovremeno i dalje zadovoljavamo očekivanja i želje kupaca
- Smanjujemo količinu otpada, recikliramo i ponovo koristimo kad je moguće
- Štedimo vodu i energiju i izbjegavamo nepotrebna putovanja
- Prijavljujemo svako ispuštanje ili neobične emisije u vazduhu ili vodi
- Saradujemo sa našim dobavljačima da bismo unaprijedili uticaj lanca nabave.

**GRADIMO
BUDUĆNOST**

Prihvatite promjene i pozdravite inovacije – budite spremni isprobati nove stvari i spremni učiti iz neuspjeha

ŠTO NE RADIMO

- Ne odlažemo otpad nemarno
- Ne ignorišemo niti prihvatamo sumnjivo ili poznato kršenje naših pravila i standarda o životnoj sredini.

ISPRAVAN IZBOR

P: Učestvujem u lokalnom humanitarnom projektu koji podržava smrtno bolesne odrasle u našoj zajednici. Zatražili su donaciju u poklonima koji mogu da se prodaju na aukciji radi sakupljanja sredstava. Da li mogu da doniram neke stvari?

O: Uglavnom zavisi od veličine i prirode zahtjeva koji ste primili. Vaše kolege treba da vam pomognu da ustanovite šta se obično dešava na vašem tržištu, a njihovo iskustvo će vam omogućiti da ponudite razumne preporuke vašem linijskom menadžeru. Vaš linijski menadžer treba da odobri donaciju. Zavisno od vrijednosti, potrebno je dodatno odobrenje. Humanitarne donacije mogu da se daju samo registrovanim/službeno registrovanim humanitarnim organizacijama.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

DOPRINOS UNUTAR NAŠIH ZAJEDNICA

ŽELIMO DA POZITIVNO DOPRINESEMO ZAJEDNICAMA U KOJIMA RADIMO.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Pozitivan doprinos unutar zajednica je dobar zbog angažovanja zaposlenih, poslovnih odnosa i ugleda naše kompanije. To je dio naše šire uloge unutar društva. Uz ekonomske doprinose, naše humanitarne aktivnosti odražavaju naše vrijednosti.

ŠTO RADIMO

- Poštujemo i primjenjujemo naše smjernice za uključenje u zajednicu
- Podržavamo projekte u zajednici kako bismo unaprijedili živote ljudi
- Potičemo i omogućavamo našim ljudima da dobrovoljno pomažu širim zajednicama
- Ohrabujemo humanitarne interese naših ljudi.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Predanost je obaveza

ŠTO NE RADIMO

- Ne saradujemo na projektima u zajednici, humanitarnim aktivnostima ili sa organizacijama koje nisu službeno priznate, registrovane ili regulisane
- Ne koristimo investicije iz zajednice ili humanitarne donacije za reklamiranje ili promociju našeg brenda ili proizvoda
- Ne podržavamo pojedince
- Ne podržavamo projekte koji mogu da dovedu do javne kritike našeg poslovanja ili humanitarnih organizacija, posebno u vezi sa maloljetnicima, zdravljem, sportom, umjetnošću i kulturom
- Ne vršimo pritisak na druge da ulože svoje vrijeme, novac ili sredstva.

ISPRAVAN IZBOR

P: Zatražili su me da sponzoriram sastanak lokalne političke partije. To bi nam poboljšalo ugled i dalo nam priliku da radimo sa onima koji donose političke odluke. Mogu li?

O: Ovo će vjerovatno predstavljati politički doprinos. Treba ga razmatrati u svjetlu naše politike i smjernica o korporativnim političkim doprinosima.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

RAD SA DRŽAVOM I POLITIČKIM ORGANIMA

TREBA DA RADIMO SAMO SA VLADAMA, REGULATORIMA, SEKTORSKIM ORGANIMA DUVANSKE INDUSTRIJE I JAVNIM INTERESNIM GRUPAMA AKO IMAMO ODGOVARAJUĆE ODOBRENJE I DJELUJEMO U NAJBOLJEM INTERESU KOMPANIJE.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Rad sa vladama, regulatorima, sektorskim organima duvanske industrije i javnim interesnim grupama je važan i neophodan element našeg poslovanja.

ŠTO RADIMO

- Potvrđujemo da su aktivnosti angažmana zakonite
- Osiguramo da aktivnosti angažmana sprovede obučeni radnici ili politički savjetnici koji su prethodno formalno odobreni
- Slijedite smjernice i politike kompanije u interakciji s političkim strankama i političkim kandidatima.
- Ostajemo politički neutralni u svim našim poslovnim aktivnostima angažmana
- Osiguramo da se naši lični stavovi i mišljenja ne mogu protumačiti kao stavovi i mišljenja kompanije
- Podržavamo ustanovljene odbore zaposlenih za politička djelovanja i slične organizacije pod uslovom da se dobije prethodno odobrenje od Odbora direktora kompanije Imperial Brands.

**SURADNJA SA
SVRHOM**

Utičite, nemojte diktirati

ŠTO NE RADIMO

- Plaćajte pristup ili uticaj kod regulatora ili posebnih interesnih grupa
- Ne predstavljamo niti tvrdimo da djelujemo u ime kompanije na bilo kojoj političkoj aktivnosti koju sprovodimo kao privatni pojedinac
- Ne koristimo sredstva kompanije da podržimo privatnu političku aktivnost.

ISPRAVAN IZBOR

P: Nedavno sam dobila poziv da budem glavni govornik na događaju van kompanije i želim da govorim o strategiji i finansijskom učinku kompanije Imperial Brands. Da li prvo treba da nekog pitam?

O: Da. O ovom pozivu treba da razgovarate sa vašim linijskim menadžerom i da osigurate da je sav predložen materijal za prezentaciju odobrio tim za odnose sa investitorima i služba za komunikaciju Grupe prije upotrebe.

DODATNE
INFORMACIJE

PITANJA I
ODGOVORI

PRIJAVLJIVANJE

KOMUNIKACIJA SA INVESTITORIMA, ANALITIČARIMA I MEDIJIMA

ŠALJEMO DOSLJEDNU PORUKU U SVIM KOMUNIKACIJAMA SA INVESTITORIMA, ANALITIČARIMA I MEDIJIMA.

ZAŠTO JE TO VAŽNO

Naš ugled zavisi od našeg profesionalnog i etičkog ponašanja. Sve šta radimo i govorimo i sve šta naši spoljni dioničari govore o nama utiče na naš ugled.

Dioničari, finansijski analitičari, kupci i ostali zavise od našeg pružanja tačnih i pouzdanih informacija o poslovanju naše kompanije, radnom učinku i finansijskim prognozama.

ŠTO RADIMO

- Štitimo integritet informacija koje pružamo tako što ćemo svima osigurati jednak pristup relevantnim i tačnim informacijama
- Osiguramo da samo obučeni i ovlašćeni radnici razgovaraju sa investitorima, analitičarima i medijima
- Sva pitanja medija upućujemo lokalnom timu za komunikacije ili službi za komunikacije Grupe
- Sva pitanja investitora ili analitičara upućujemo timu za odnose sa investitora u glavnoj kancelariji.

PREUZMITE
ODGOVORNOST
SA
SAMOPOUZDANJEM

Uvijek ostanite fokusirani na dogovorene prioritete

ŠTO NE RADIMO

- Ne predstavljamo preduzeće vani osim ako nismo obučeni i ovlašćeni za to
- Ne dozvoljavamo da dođe do bilo kakve konfuzije između naših ličnih stavova i stavova kompanije.